

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka (przewodniczący)

SSN Leszek Bielecki

SSN Agnieszka Żywicka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. M.
przeciwko Ministerstwu [...] w Warszawie
o odprawę emerytalną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 lutego 2025 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt XIV Pa 179/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i
orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Leszek Bielecki Renata Żywicka Agnieszka Żywicka
[SOP]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 maja 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie z powództwa S.M. przeciwko Ministerstwu [...] w Warszawie o odprawę emerytalną, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 2 listopada 2021 r., zmienił zaskarżony wyrok w punktach 1 i 3 w ten sposób, że oddalił powództwo (pkt 1), zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów zastępstwa prawnego za obie instancje, pozostawiając szczegółowe wyliczenie tych kosztów referendarzowi sądowemu (pkt 2).

Zaskarżonym apelacją wyrokiem z 2 listopada 2021 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie zasądził od Ministerstwa [...] w Warszawie na rzecz S.M. kwotę 28.332,42 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 września 2018 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej (pkt. 1); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2); wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.722,07 zł.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

S.M. od 1971 r. do 2003 r. pełnił zawodową służbę wojskową. W związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej przyznana mu została emerytura wojskowa oraz wypłacona odprawa z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej. W okresie od 2 maja 2007 r. do 31 sierpnia 2018 r. S.M. był zatrudniony w Ministerstwie [...] jako starszy specjalista w Departamencie Kadr. Stosunek pracy rozwiązał się na mocy porozumienia stron. Po zakończeniu zatrudnienia w Ministerstwie [...] S.M. nie podjął nowego zatrudnienia, jest emerytem. W dniu 20 lipca 2021 r. S.M. zwrócił się do pracodawcy z wnioskiem o wypłatę odprawy emerytalnej, ale pracodawca odmówił wypłaty świadczenia. Wynagrodzenie miesięczne S.M. liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 4.722,07 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że stosownie do art. 92¹ k.p. pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia (§ 1). Pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa (§ 2). Zgodnie zaś z art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o

służbie cywilnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1889), członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej, jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Charakter obu przepisów należy rozumieć jako relację przepisu szczególnego wobec przepisu ogólnego. Stosownie bowiem do art. 9 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, w sprawach dotyczących stosunku pracy w służbie cywilnej, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy. W związku z tym, odprawę emerytalną przysługującą członkowi korpusu służby cywilnej, w związku z przejściem na emeryturę, uznać należy za szczególny rodzaj odprawy emerytalnej, przysługującej na podstawie powszechnych przepisów prawa pracy.

Sąd Rejonowy, przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazał, że powód domagał się odprawy w wysokości przewidzianej w ustawie o służbie cywilnej, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w korpusie służby cywilnej. Strona pozwana zarzuciła jednak powodowi, że już otrzymał odprawę emerytalną, albowiem otrzymał odprawę w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej. Sąd Rejonowy stwierdził, że stanowisko strony pozwanej jest błędne. Z cytowanych powyżej przepisów, w ocenie Sądu Rejonowego wynika, że zarówno odprawa, przyznana na podstawie przepisów ogólnych prawa pracy, jak również odprawa przysługująca członkowi korpusu służby cywilnej, uwarunkowana jest okolicznością przejścia na emeryturę. Natomiast odprawa w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej, przewidziana przez przepisy dotyczące uposażenia żołnierzy zawodowych, przyznawana jest w oderwaniu od kryterium przejścia na emeryturę wojskową (czy jakkolwiek emeryturę), a więc nie można jej uznać za równoważną odprawie, przyznawanej pracownikowi w związku z jego przejściem na emeryturę. W związku z tym, osoba, która otrzymała odprawę w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej, nie jest objęta wyłączeniem określonym w art. 92¹ § 2 k.p. Taki pogląd prezentowany jest również w orzecznictwie sądowym.

Sąd Rejonowy stwierdził, że powód w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z pozwanym pracodawcą nabył uprawnienie do odprawy emerytalnej, albowiem

wcześniejsze otrzymanie odprawy z tytułu zwolnienia ze służby nie wyłącza prawa do odprawy w związku z przejściem pracownika (członka korpusu służby cywilnej) na emeryturę. Ponadto, powód przeszedł na emeryturę, w rozumieniu przepisów statuujących uprawnienie do pracowniczej odprawy emerytalnej, albowiem rozwiązując stosunek pracy przy jednoczesnym pobieraniu emerytury wojskowej, zmienił swój status z pracownika-emeryta na wyłącznie emeryta.

Sąd Rejonowy podkreślił, że ani art. 92¹ k.p., ani art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej nie uzależniają prawa do odprawy emerytalnej od uzyskania emerytury z powszechnego systemu emerytalnego.

W ocenie Sądu Rejonowego powód dokonał prawidłowej oceny przepisów dotyczących swojej sytuacji wobec niewypłacenia mu przez pozwanego należnej odprawy, zaś biorąc pod uwagę staż pracy powoda z uwzględnieniem okresu pełnienia przez powoda służby wojskowej oraz przepisów ustawy o służbie cywilnej, należna powodowi odprawa winna być wypłacona w kwocie odpowiadającej sześciomiesięcznemu wynagrodzeniu powoda liczonemu jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

Sąd Rejonowy podniósł, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy, roszczenie powoda o zapłatę odprawy z tytułu przejścia na emeryturę stało się wymagalne w dniu 31 sierpnia 2018 r., zatem pozwany spóźnia się z wypłatą świadczenia dopiero od 1 września 2018 r. Dlatego też odsetki ustawowe za opóźnienie zostały zasądzone od 1 września 2018 r., na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Oddalone zostało natomiast żądanie powoda o zasądzenie odsetek za okres jednego dnia, tj. 31 sierpnia 2018 r.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany.

Sąd Okręgowy uznał, że apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku w pkt 1 i 3.

Na wstępie wskazał, że Sąd Rejonowy co do zasady w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny sprawy, w całości aprobowany przez Sąd Okręgowy.

Sąd Okręgowy jednakże nie podzielił dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny prawnej stanu faktycznego sprawy. Zarzuty podniesione w apelacji pozwanego dotyczące naruszenia prawa materialnego, tj. art. 94 ustawy z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2020 r., poz. 265 i 285 oraz z 2021 r.

poz. 464; dalej ustawa o służbie cywilnej) w związku z art. 92¹ k.p., przez błędną ich wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż w przypadku pracownika emeryta-wojskowego pobierającego emeryturę wojskową, rozwiązanie stosunku pracy pozostaje w związku z przejściem na emeryturę, okazały się uzasadnione.

Powód pełnił służbę wojskową w okresie od 1971 r. do 2003 r. Powód ma status emeryta wojskowego. Od 2 maja 2007 r. do 31 sierpnia 2018 r. powód był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony Ministerstwie [...]. Do emerytury powszechnej nie ma prawa. Powód był pracownikiem pozwanego, a stosunek pracy ustał z jego inicjatywy. W aktach osobowych S.M. z okresu jego zatrudnienia w Ministerstwie [...] w okresie od 2 maja 2007 r. do 31 sierpnia 2018 r. znajduje się pismo powoda — wniosek o rozwiązanie stosunku pracy z dniem 31 sierpnia 2018 r. w drodze porozumienia stron i zwolnienie od tej daty z pełnienia obowiązków. We wniosku tym brak jest wskazania, że powód wnosi o rozwiązanie z nim umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę.

Punkt wyjścia do oceny uprawnień powoda do spornego świadczenia niewątpliwie stanowią przepisy w art. 94 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej, jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Wzmiankowany przepis odnosi się w sposób oczywisty do określonej sekwencji zdarzeń; nabycie uprawnień emerytalnych, przejście na emeryturę lub rentę, związek pomiędzy tymi zdarzeniami - a w konsekwencji- wypłata odprawy. Uzasadnieniem dla tak uformowanych przepisów płacowych jest finansowe wsparcie pracownika w nowej „emerytalnej” rzeczywistości, która wiąże się zazwyczaj z pogorszeniem statusu ekonomicznego. Świadczenie jest więc powiązane z określoną sytuacją życiową pracownika, a przepisów dotyczących uprawnienia do odprawy nie można interpretować rozszerzająco. Przekładając powyższe uwagi na sytuację powoda, nie można nie zauważyć, iż w jego przypadku nie ziszcili się przesłanki nabycia prawa do odprawy. Powód nie nabył uprawnień do emerytury powszechnej, a emerytem wojskowym pozostaje od wielu lat, toteż brak

jest jakiegokolwiek związku przyczynowego pomiędzy faktem nabycia tych praw, a ustaniem stosunku pracy.

Orzecznictwo wskazuje, iż warunek przejścia na emeryturę lub rentę nie jest spełniony, gdy następuje tylko samo zaprzestanie pracy, a nie wiąże się z tym skutki w sferze zaopatrzenia emerytalno-rentowego. Tak jest w przypadku powoda, który ma uprawnienia do emerytury wojskowej, nabyte przed rozwiązaniem stosunku pracy. Ponadto w ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzi w sytuacji powoda jakiegokolwiek związek pomiędzy nabyciem prawa do emerytury, skorzystaniem z niej a następnie-ustaniem stosunku pracy. Brak tego związku zarówno pod względem czasowym, przyczynowo - skutkowym, jak i szeroko rozumianym „funkcjonalnym”. Powód nabył uprawnienia do emerytury wojskowej po zakończeniu służby, zanim w ogóle nawiązał stosunek pracy. Następnie nawiązał stosunek pracy, a do momentu jego rozwiązania nie zaszły żadne nowe okoliczności faktyczne ani prawne w zakresie ubezpieczeń społecznych w sytuacji powoda. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uwzględnił apelację.

Powyższy wyrok skargą kasacyjną zaskarżył w całości powód. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, obciążenie kosztami procesowymi za wszystkie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania, w tym przed Sądem Najwyższym.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 92¹ k.p. oraz 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r., o służbie cywilnej, przez uznanie, iż opisanego przepisu(ów) nie stosuje się do powoda, przez błędną wykładnię, skutkującą zmianą skarżonego przez pozwane MON wyroku Sądu Rejonowego w Warszawie (korzystnego dla powoda), na wyrok niekorzystny bo w istocie oddalający jego powództwo. Sąd orzekający w drugiej instancji wywiódł, że w przypadku powoda ustanie stosunku pracy nie nastąpiło w związku z przejściem na emeryturę. Takie ustalenie było podstawą zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji na niekorzystny dla powoda.

Pozwany wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej i o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga okazała się zasadna.

Skarżący trafnie podnosi w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego tj. art. 92¹ k.p. oraz 94 ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 r., o służbie cywilnej. W świetle art. 92¹ k.p. § 1 Pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia § 2. Pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa. Z kolei zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 r., o służbie cywilnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 409) Członkowi korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli członek korpusu służby cywilnej przepracował co najmniej 20 lat w służbie cywilnej, jednorazowa odprawa przysługuje w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że powyższe przepisy wielokrotnie były przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego, w tym także odnosiły się do sytuacji takiej, w jakiej znalazł się powód, a zatem gdy pracownik - już jako emeryt wojskowy - podjął pracę w ramach stosunku pracy, zatem poniżej zostaną przedstawione główne argumenty i wnioski płynące z cytowanych orzeczeń.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że okoliczność zatrudnienia w ramach stosunku pracy, przy równoczesnym pobieraniu świadczenia emerytalno-rentowego, nie przekreśla prawa do odprawy emerytalnej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 11 lutego 2021 r., II PSKP 9/21, LEX nr 3149391; 11 czerwca 2024 r., II PSKP 28/23, LEX nr 3724672). Zamiana statusu pracownika lub pracownika-rencisty/emeryta na status wyłącznie emeryta, nawet jeśli do nabycia prawa do świadczenia

emerytalnego, stwierdzonego decyzją organu rentowego, dochodzi przed podjęciem zatrudnienia u pracodawcy, do którego uprawniony kieruje roszczenie o odprawę emerytalną i bez względu na fakt pobierania tego świadczenia, jest wystarczającą przesłanką do uwzględnienia żądania pracownika (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93, OSNC 1994 nr 12, poz. 243; z 6 czerwca 2000 r., I PKN 700/99, OSNAPiUS 2001 nr 15, poz. 486).

Podkreślić zatem należy, że w ocenie Sądu Najwyższego zmiana statusu pracownika lub pracownika - emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Następuje ono zawsze i tylko przez ustanie stosunku pracy. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Zmiana statusu prawnego pracownika, również pracownika posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta), wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się wyłącznie emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania jego stosunku pracy pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. W tym znaczeniu kilkakrotne przejście pracownika na emeryturę nie jest wykluczone. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę pozostaje bez znaczenia okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnień do takiej odprawy. Unormowanie ustanowione w art. 92¹ § 2 k.p. oznacza zatem, że pracownik, który otrzymał odprawę emerytalną wskutek ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę, nie może ponownie nabyć do niej prawa przechodząc na emeryturę po rozwiązaniu kolejnego stosunku pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 5 czerwca 2007 r., I PK 58/07, Monitor Prawa Pracy 2007 nr 9, s. 479; z 2 października 2013 r., II PK 14/13, Monitor Prawa Pracy 2014 nr 2, s. 88-91 i powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo oraz z 9 grudnia 2015 r., I PK 1/15, LEX nr 1959540).

W uzasadnieniu uchwały z 7 stycznia 2000 r., III ZP 18/99 (OSNAPiUS 2000 nr 24, poz. 888), Sąd Najwyższy podkreślił, że przy ocenie łączności pomiędzy zdarzeniem w postaci rozwiązania stosunku pracy a nabyciem przez pracownika uprawnień rentowych nie można tracić z pola widzenia ważnej okoliczności, że rozwiązanie stosunku pracy doprowadziło do skorzystania przez pracownika z

przysługujących mu uprawnień z ubezpieczenia społecznego. Na poparcie tego stanowiska należy wskazać, że między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury nie musi zachodzić związek przyczynowy, a więc, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy nie musi być zamiar przejścia pracownika czy chęć „odesłania” pracownika (przez pracodawcę) na rentę lub emeryturę, bowiem w pojmowaniu „przejścia” pracownika na emeryturę lub rentę chodzi o definitywną utratę statusu pracownika (nawet gdy temu statusowi towarzyszy pobieranie świadczenia emerytalnego lub rentowego). Nie bez znaczenia jest również, że aktualnie odprawa emerytalno-rentowa ma przede wszystkim powszechny, *quasi* socjalny charakter. Jest świadczeniem kompensacyjnym, mającym na celu zmniejszenie niedogodności dla pracownika związanych z zakończeniem zatrudnienia i przejściem na emeryturę, zawierającym jednak w sobie pewne elementy gratyfikacji za dotychczas wykonywaną pracę (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2017 r., III PZP 1/17, OSNP 2018 nr 1, poz. 1).

Sąd Okręgowy tych poglądów nie rozważył, wskazując, że brak jest jakiegokolwiek związku przyczynowego pomiędzy faktem nabycia prawa do odprawy emerytalnej, a ustaniem stosunku pracy. Sąd odwoławczy dokonując wykładni zaskarżonych przepisów uznał, że w przypadku powoda ustanie stosunku pracy nie nastąpiło w związku z przejściem na emeryturę. Ocenę prawną oparł na uchwale Sądu Najwyższego z 31 maja 1989 r., III PZP 52/88 (OSNC 1989/12/190), w uzasadnieniu której, Sąd Najwyższy stwierdził, iż warunek przejścia na emeryturę lub rentę nie jest spełniony, gdy następuje tylko samo zaprzestanie pracy, a nie wiążą się z tym skutki w sferze zaopatrzenia emerytalno-rentowego. Tak jest w przypadku powoda, który ma uprawnienia do emerytury wojskowej, nabyte przed rozwiązaniem stosunku pracy. Ponadto w ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzi w sytuacji powoda jakikolwiek związek pomiędzy nabyciem prawa do emerytury, skorzystaniem z niej a następnie-ustaniem stosunku pracy. Brak tego związku zarówno pod względem czasowym, przyczynowo - skutkowym, jak i szeroko rozumianym „funkcjonalnym”. Powód nabył uprawnienia do emerytury wojskowej po zakończeniu służby, zanim w ogóle nawiązał stosunek pracy. Następnie nawiązał stosunek pracy, a do momentu jego rozwiązania nie zaszły żadne nowe okoliczności faktyczne ani prawne w zakresie ubezpieczeń społecznych w sytuacji powoda. Zatem w ocenie

Sądu odwoławczego wykładnia powyższych przepisów wskazuje, że powód nie nabył prawa do odprawy pieniężnej, w związku z ustaniem zatrudnienia.

Stanowisko powyższe jest sprzeczne z ukształtowaną linią orzecniczą Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w wyroku z 9 grudnia 2015 r., I PK 1/15, (LEX nr 1959540) stwierdził, że w art. 92¹ § 1 k.p. został ustalony minimalny standard uprawnień płacowych pracownika z tytułu rozwiązania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę. Przewidziana w tym przepisie odprawa emerytalna lub rentowa jest świadczeniem powszechnym, ustawowo gwarantowanym, a jej wysokość odpowiada jednomiesięcznemu wynagrodzeniu za pracę pracownika i jest niezależna od posiadanego przez uprawnionego stażu zatrudnienia. Jest to świadczenie, które każdy pracownik powinien otrzymać raz w życiu, gdy traci swój status pracowniczy w związku z przejściem na rentę lub emeryturę. W układach zbiorowych pracy i regulaminach wynagradzania można jednak ukształtować zasady nabywania prawa do tego świadczenia i ustalania jego wysokości w sposób korzystniejszy dla pracowników od wynikającego z powołanego przepisu. Żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w związku z art. 17 ustawy z 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2004 r.), nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika. Powyższy pogląd podziela Sąd Najwyższy w niniejszym składzie jak również zgadza się z dalszą argumentacją przedstawioną w uzasadnieniu przywołanego wyżej wyroku z 9 grudnia 2015 r., I PK 1/15.

Z powyższym stanowiskiem koresponduje pogląd wyrażony w wyroku z 11 października 2007 r., III PK 40/07 (LEX nr 338805), w którym Sąd Najwyższy przyjął, iż pobieranie emerytury policyjnej w trakcie wykonywania pracy w ramach stosunku pracy i powrót po ustaniu tego stosunku do statusu „emeryta policyjnego” nie pozbawia pracownika prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w art. 92¹ § 1 k.p.

Powyższe stanowisko jest konsekwentnie podtrzymywane w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 września 2021 r., II PSKP 48/21, OSNP 2022 nr 5, poz. 48; 27 października 2022 r., III PSKP 89/21, LEX nr 3546242; 12 kwietnia 2022 r., II PSKP 86/21, LEX nr 3404786).

Mając na uwadze przedstawione argumenty, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., orzekł jak w sentencji.

M.G.

[a.ł]